

Sámediggi
Sámedigge
Sámiediggie
Saemiedigkie

ČOAHKKINBEAVDEGIRJI 2023:2
SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 2023:2

§§ 4-16

Giellalávdegoddi/Språknämnden

Čoahkkinbeaivi

2023-02-16

Videomöte

Báiki ja áigi/Plats och tid

Videomöte guovvamánu 16 b. / 16 februari 2023 kl. 08:30-16:00

Mearrideaddjit/Beslutande

Ulla-Karin Sarri, čeahkkinságadoalli/mötesordförande,
Åsa Blind, áirras/ledamot
Märgge Uttjek, áirras/ledamot
Naadja Östergren, áirras/ledamot, §§ 4, 5, 7.1, 7.3, 7.4, 8.2, 9, 10
Lars Miguel Utsi, áirras/ledamot, §§ 4, 5, 6, 7.1, 7.2, 8.1, 9, 10, 11, 12,
13, 14, 15, 16

Iežá oasseváldi/
Övriga deltagare

Anita Kitok ossodathoavda / avdelningschef, språk
och utbildning, §§ 4,5, 7.1, 7.3, 7.4, 8.2, 9, 10, 14
Marie Louise Allas, čálli / sekreterare
Sara Omma Simma, §§ 11-12
Ellen Omma, § 13

Paragrátat/Paragrafer

4-16

Dárkkisteaddji/Justerare

Åsa Blind

Vuolláičállosat/
Underskrifter

čálli/sekreterare.....
Marie Louise Allas

čeahkkinságadoalli/mötesordförande
Ulla-Karin Sarri

dárkkisteaddji/justerare.....
Åsa Blind

	<i>Dárkkástus lea diedihuvvon almmuhantávoalis. Justeringen har tillkännagivits enligt anslag.</i>
Orgána/Organ	Sámedikki giellalávdegoddi/Sametingets språknämnd
Čeahkkinbeaivi/Sammanträdesdatum	2023-02-16
Immuhánbeaivi/Datum för anslags uppsättande
Beavdegirji vurkensadji/ Förvaringsplats för protokollet	Sámedikki hálddahus, Giron Sametingets kansli, Giron
Vuolláičála/Underskrift

Ordförande öppnar mötet.

§ 4 Fastställande av föredragningslista

Nämnden beslutar

att fastställa föredragningslistan enligt nedan:

- § 4 Fastställande av föredragningslista
- § 5 Val av justerare
- § 6 Föregående protokoll
- § 7 Ekonomi
- § 7.1 Budgetutfall 2022
- § 7.2 Budget 2023
- § 7.3 Nämndens äskande 2024
- § 7.4 Budgetunderlag 2025-2027
- § 8 Rapporter och information
- § 8.1 Rapport från ordförande
- § 8.2 Information från kansli
- § 9 IDIL 2022-2032
- § 10 M 559, Inrättande av utbildningsnämnd inom Sametinget
- § 11 Lägesrapport
- § 12 Riksdagsseminarium
- § 13 Årsrapport minoritetspolitik
- § 14 Referensgrupp, kursplan för samiska åk 1-9.
- § 15 Nästa möte / Mötesplan 2023
- § 16 Övriga frågor

§ 5 Val av justerare

Nämnden beslutar

att utse Åsa Blind till justerare.

§ 6 Föregående protokoll

Dokument:

- ./. - Språknämndens protokoll 2022-10-05
- ./. - Språknämndens protokoll 2022-11-17
- ./. - Språknämndens protokoll 2022-12-05
- ./. - Språknämndens protokoll per capsulam 2023:1

Föredragande : Ulla-Karin Sarri

Genomgång av språknämndens protokoll 2022:3, 2022:4 , 2022:5 samt per capsulam 2023:1.

Nämnden beslutar

att lägga protokollen till handlingarna.

§ 7 Ekonomi

§ 7.1 Budgetutfall 2022

Dokument:

- ./. - Budgetutfall 2022 Språknämnden
- ./. - Budgetutfall 2022 korttidsstudiebidrag

Föredragande : Anita Kitok

Språknämnden har under 2022 förbrukat 323 840 kronor vilket motsvarar 100 % av tilldelad budget.

Korttidsstudiebidrag har under 2022 betalats ut med 545 479 kronor och utbetalning skedde till 40 beviljade ansökningar. Totalt inkom under 2022, 54 ansökningar, varav 9 ansökningar inte beviljades medel och 1 ansökan drogs tillbaka av sökanden.

Nämnden beslutar

att lägga informationen till handlingarna

§ 7.2 Budget 2023

Föredragande :Ulla-Karin Sarri

Språknämnden har tilldelats 325 000 kronor för nämndens verksamhet 2023. En budgetprognos presenteras utifrån förslag till mötesplan 2023.

Nämnden beslutar

att lägga informationen till handlingarna

§ 7.3 Nämndens äskande 2024

Dokument:

- ./. - Språknämndens äskande 2023

Föredragande :Ulla-Karin Sarri

Förslag att språknämndens äskande 2024 är lika som föregående år:

200 tkr urfolksspråksdecenniet, IDIL 2022-2032

800 tkr korttidsstudiebidrag

200 tkr insatser för språklig utveckling

Nämnden beslutar

att bereda ärendet vidare.

§ 7.4 Budgetunderlag 2025-2027

Dokument:

- ./.
- Utkast budgetunderlag 2024-2026
- Föredragande :Ulla-Karin Sarri

Utgångspunkt för språknämnden äskande till budgetunderlag 2025-2027 föreslås vara föregående års äskande.

Nämnden beslutar

att bereda ärendet vidare.

§ 8 Rapporter

§ 8.1 Rapport från ordförande

Dokument:

- ./.
- Styrelsens yttrande hemställan, dnr 2017-1569
- Föredragande : Ulla-Karin Sarri

Information om styrelsens inlämnade av yttrande gällande regeringens svar på Sametingets hemställan om stipendieordning.

Information om att ordförande deltog i EU Arctic Forum and Indigenous Dialogue 8-9 februari 2023 i Nuuk, Grönland. Deltagare i olika panelsamtal från samiskt håll var: president Silje Karine Muotka, Sametinget, Norge och Aslak Holmberg president, Sámi Council, samt Åsa Larsson-Blind, vice president, Sámi Council. Det var värdefullt att genom samtal och informationsutbytet med urfolksrepresentanter från den arktiska regionen, bli uppdaterad på i synnerhet Grönlands urfolksfrågor.

Ministermöte i Jokkmokk under Jokkmokks marknad.

Nämnden beslutar

att lägga information till handlingarna.

§ 8.2 Information från kansli

Dokument:

- ./ - Sámi giellagáldu jahkediedáhus 2022
 - ./ - Sámi giellagáldus årsmelding for 2022
- Föredragande : Anita Kitok

Inrättandet av Sámi Giellagáldu startade när Sámi Giellagáldus stadgar godkändes av det norska Sametinget den 11 juni 2020, finska Sametinget den 26 juni 2020 och det svenska Sametinget den 17 september 2020. Efter att finansieringen var fastställd i slutet av december 2021 undertecknades samarbetsavtalet av sametingspresidenterna (styrelseordförandena) i Norge, Finland och Sverige samt av kanslicheferna i vardera Sameting i maj 2022. Svenska Sametingets del av finansieringen uppgår till 5 milj. kr för 2022. Från och med 2022 är Sámi Giellagáldu etablerat som det samiska folkets gemensamma nordiska expertorgan för språkfrågor. Sametingen i Norge, Finland och Sverige finansierar gemensamt Sámi Giellagáldu och utser två styrelseledamöter var till styrelsen för Sámi Giellagáldu. Sámi Giellagáldu lämnar en årsrapport till Sametingen innan den 15 januari varje år. Under 2022 har Sámi Giellagáldu organiserats som en självständig administrativ enhet knutet till Sametinget i Norge. Det innebär att Sámi Giellagáldu omfattas av reglerna för statlig verksamhet i Norge. Styrelsen för Sámi Giellagáldu har haft 6 möten under 2022. Styrelsen första uppgift var att rekrytera en direktör för Sámi Giellagáldu. Rekryteringen av direktören slutfördes den 4 juli då Mika Sajjets tillträdde anställningen. Etableringen av en internationell statlig enhet inom statlig sektor i Norge är banbrytande. Sámi Giellagáldu kommer att vara den första internationella statliga enheten i Norge som har anställda i flera olika länder. Därför har etableringsprocessen varit tidskrävande och kommer även framledes att ta mycket tid i anspråk.

Etableringen har också varit tidskrävande då det funnits oklarheter kring om finska Sametinget deltar i arbetet. Sametinget har i flera omgångar begärt tilläggsupplysningar om det skulle vara möjligt att etablera en egen enhet av Sámi Giellagáldu i Finland. Det har visat sig inte vara möjligt då Sámi Giellagáldu inte är en självständig juridisk enhet utan en självständig administrativ enhet under norska Sametinget.

Sámi Giellagáldu har en anställd i HR-frågor som stödjer direktören i arbetet att etablera en administrativ grund, stärka och utveckla verksamheten och kvalitetssäkra verksamhetens administrativa uppgifter och stödfunktioner. Styrelsen för Sámi Giellagáldu har i december 2022 beslutat om en arbetsordning. Den är anpassad till verksamheten som tillägg till vad som beslutats i stadgarna och instruktionen för styrelsen.

Sámi Giellagáldu har under 2022 nyttjat norska Sametingets förvaltnings

kompetens, resurser, rutiner och system. Med andra ord dagliga stödfunktioner som rör ekonomi, IT, kontor och möteslokaler.

Sametingens styrelser har beslutat om Instruktion för styrelsen som ger riktlinjer för styrelsens arbete, styrelsemötenas innehåll och genomförande. Styrelseinstruktionen vägleder också i att förstå sin roll som styrelseledamot och direktör när det gäller plikter och ansvar. Instruktionen bestämmer också de yttre ramarna för styrelsens arbete.

Nämnden beslutar

att lägga information till handlingarna

§ 9 IDIL 2022-2032

Dokument:

- ./.
- Plenum protokoll 2022-10-25–27, § 39
- Föredragande : Ulla-Karin Sarri och Anita Kitok

Plenum beslutade 2022-10-25- - 27 § 39 *Internationella urfolksspråksdecenniet IDIL 2022-2032* att anta styrelsens förslag till beslut. Sametingen i Finland och Norge har beslutat likalydandes 2022-12-20 respektive 2022-10-13. Kanslien bedömer att ett första steg i att följa upp plenumsbesluten bör vara att utarbeta ett gemensamt handlingsprogram. Handlingsprogrammets syfte är att tydliggöra Sametingens intentioner och syfte med flagship-projektet Mijá tekno inom IDIL 2022-2032 för att verkställa plenums beslut. Handlingsprogrammets syfte är också att vara ett stöd i budgetprioriteringar för varje aktivitet.

Kanslien vid de tre Sametingen har inrättat en arbetsgrupp för att arbeta fram handlingsplanen för flag-ship-projektet Mijá tekno. Arbetsgruppen träffas första gången i Kautokeino 1-2 mars 2023 för att påbörja arbetet. För närvarande ingår från svenska Sametinget Anita Kitok, språkchef och Reetta Tornensis, projektledare i Samiskt språkcentrum i arbetsgruppen.

Ordförande deltog den 5 december 2022 i digitalt GTF planeringsmöte inför lanserandet av Urfolksspråkdekaden IDIL 2022-2032 i Paris behandlades. GTF-medlemmar från Kanada, Nepal, Arktis, Nya Zeeland, Indien, Australien samt sametinget i Norge deltog också i planeringsmötet.

Ordförande deltog den 12 december i 8e GTF möte i Paris inför Högnivå lanserande av det internationella årtiondet för urfolksspråk (IDIL). Det var värdefullt att arktiska regionen kunde mötas fysiskt. Webbradion Cultural Survival intervjuade ordförande. Länken till intervjun finns här nedan:

<https://soundcloud.com/culturalsurvival/international-decade-of-indigenous-languages-ulla-karin-sarri-on-indigenous-languages>

Ordförande deltog 13 december 2022 i Unescos Högnivå-firande av lanserandet av det internationella årtiondet för urfolksspråk, High Level Launch of IDIL, i Paris vid Unescos högkvarter, Frankrike. Närmare 3000 deltagare följde eventet, antingen på plats i Paris eller on line via länk. Vid informella möten med deltagare, gavs tillfälle att informera om Sametinget i Sverige vilket var positivt. Hela High Level celebration eventet utsändes på You tube. Länken till den engelskspråkiga tolkningen finns här nedan:

Länk till Unescos Högnivå firande:

https://www.youtube.com/watch?v=vZQaL_DnuEs

Nämnden beslutar

att lägga information till handlingarna

§ 10 M 559 – Inrättande av utbildningsnämnd för Sametinget

Dokument

- ./.
- M 559 av Ingrid Inga, Johanna Njaita, 2021-12-01, dnr 1.1.8-2021-1997
 - Styrelseprotokoll 2021-12-13 – 15, § 162.4
 - Styrelseprotokoll 2022-04-05 – 07, § 60.4
 - Styrelseprotokoll 2022-06-14 – 15, § 122.3
 - Styrelseprotokoll 2022-09-28 – 29, § 175.3
 - Styrelseprotokoll 2022-12-01 – 02, § 221.8
 - Styrelseprotokoll 2023-01-23, § 11.4

Föredragande: Ulla-Karin Sarri

Ingrid Inga och Johanna Njaita har den 1 december inlämnat en motion där de yrkar:

att Sametinget snarast inrättar en utbildningsnämnd med uppdrag att skapa förutsättningar för samisk utbildning med hög kvalitet.

Styrelsen beslutade den 13 – 15 december 2021, § 162.4

att uppdra till kansliet bereda ärende,

att inhämta yttrande från språknämnden.

Ärendet utgick vid styrelsesammanträdet den 5 -7 april 2022, § 60.4

Styrelsen beslutade den 14 -15 juni 2022, § 122.3

att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

Styrelsen beslutade den 28- 29 september 2022, § 175.3

att bereda ärendet vidare.

Styrelsen beslutade den 1 -2 december 2022, § 221.8

att bereda ärendet vidare.

Skäl för yrkandet

I Sametingets utbildningspolitiska handlingsprogram 2012 anges som mål att *"Sametinget har en allmän utbildningspolitisk funktion som ska medverka samhällsplaneringen och bevaka och främja att samiska behov beaktas"* samt att Sametinget inrättar en utbildningsnämnd som utses av Sametingets folkvalda församling, plenum och ansvarar inför plenum.

Motionärerna menar att bakgrunden till formuleringen i handlingsprogrammet är att Sametinget har som uppgift att bevaka och bereda utbildningsfrågor som ligger utanför Sameskolstyrelsens ansvarsområde och utöva stödjande, samarbetande och påverkande uppgifter inom "utbildningssektorn". En politiskt tillsatt utbildningsnämnd i Sametinget skulle kunna vara pådrivande gentemot regeringen och nationella utbildningsmyndigheterna för att förbättra både innehåll och förutsättningar för samisk utbildning.

Plenum har tidigare bifallit motioner¹ med i stort liknande intentioner. Vid besvarandet och beredningen av motionerna hänvisar styrelsen till skrivelser samt departements- och samrådsmöten i frågan. Bland annat begärde Sametinget 2016 möte med utbildningsministern angående kommittédirektiv för en aviserad utredning inom utbildningsområdet som berör samerna. I skrivelsen påminde Sametinget om att utgångspunkt i utredningen ska vara att samerna behandlas med urfolksstatus i alla utbildningssammanhang, från förskola till vuxenutbildning. Med anledning av detta krävde Sametinget att de samiska frågorna behandlas i en egen utredning. Utbildningsministern tackade dock nej till möte med Sametinget i frågan, med hänvisning till att

¹ M 462. Sámi oahpahusáššit ruotabeal sámis/Samiska utbildningsfrågor i svenska Sápmi. 2014-10-01. M 463. Samelandspartiet uppmanar det svenska Sametinget att påbörja arbetet med och förverkliga plenums beslut från 2012-10-30 § 47 "Utbildningspolitiska handlingsprogrammet". 2014-10-01.

Sametinget har vid delning av kommittédirektivet *Förbättrade möjligheter för elever att utveckla sitt nationella minoritetsspråk* getts möjligheter att lämna synpunkter.²

Under 2017 och 2018³ genomfördes dialogmöten mellan Sameskolstyrelsen och Sametinget⁴. Bland annat var betänkandet från skolmyndighetsutredningen SOU 2018:41 utgångspunkt för flertalet möten, men även olika samarbetsprojekt och frågan om utbildningsnämnd vid Sametinget diskuterades. Skiljelinjer och eventuella synergieffekter inom ansvars- och verksamhetsområde för Sameskolstyrelsen som mynighet och organisation, samt en eventuell utbildningsnämnd hos Sametinget avhandlades. Mötesdeltagarna konstaterade att en samsyn kring förslaget till sammansättning av en eventuell utbildningsnämnd hos Sametinget är en förutsättning, men mötena resulterade inte i något entydigt beslut i frågan mer än att ärendet bereds vidare.

Ovan nämnda skolmyndighetsutredning, SOU 2018:41, föreslår att Sametinget ska bli huvudman för sameskolorna och att Sameskolstyrelsen därmed föreslås upphöra som myndighet. Bakgrunden som anges i utredningen är att "det länge funnits en problembild där Sameskolstyrelsen haft svårigheter att styra sin verksamhet och utifrån tilldelad budget ha en stabil ekonomi. Det har varit svårt att garantera eleverna den undervisning de har rätt till. Sametinget har en starkare organisation än Sameskolstyrelsen när det gäller samernas ställning som urfolk och deras rätt till självbestämmande och en större kansliorganisation som innebär samordningsvinster. Det finns även naturliga samverkansområden mellan sameskolorna och en del av verksamheten i Sametinget."⁵

Skolmyndighetsutredningen hänvisar till Riksrevisionens granskning av statens insatser för samisk utbildning som genomförs av Sameskolstyrelsen⁶. Bland annat lyfter Riksrevisionen brister i styrkedjan för Sameskolstyrelsen. Regeringen har vare sig lyckats bedriva ändamålsenlig styrning eller föreslagit någon ny styrning. Det faktum att Sametinget tillsätter nämnden för Sameskolstyrelsen på politiska grunder och inte, såsom är avsikten med nämndmyndigheter, med hänsyn till myndighetens uppdrag skapar ytterligare otydlighet i styrning av Sameskolstyrelsen enligt Riksrevisionen. Slutligen föreslår även Riksrevisionen att huvudmannskapet för Sameskolstyrelsen ska föras över till Sametinget men att "det behövs vidare utredning, bl.a. vad gäller såväl Sameskolstyrelsens som Sametingets

² Dnr 2015-194, samt dnr 2015-1469. Skrivelse från Sametingets styrelse till samrådsmöte 2015-12-02 dnr 2015-1469 samt begäran om möte dnr 2016-1008, från Josefina Lundgren Skerk, vice ordförande Sametingets styrelse samt ordförande i Sametingets språknämnd. Till expert i kommittéarbetet utsågs 2017-11-02 vice ordförande Sametingets styrelse samt ordförande i Sametingets språknämnd Lars Miguel Utsi, dnr 2017-722.

³ Dnr 2017-1515 Möte om skolverkets uppdrag om översyn av förskolans läroplan. Dnr 2018-1130 dialogmöten mellan Sametinget och Sameskolstyrelsen.

⁴ Deltagande från Sametinget var bland annat ordförande i språknämnden samt vice ordförande i styrelsen Lars Miguel Utsi, samt handläggare från Sametingets kansli och kanslichef.

⁵ SOU 2018:41, sidan 25-26. Utredningen har dock inte förts vidare till lagrådsremiss samt riksdagsbeslut.

⁶ RIR 2017:15 Samisk utbildning – dags för en omstart.

förutsättningar och andra myndigheters förutsättningar att ta över vissa uppdrag, t.ex. läromedelsproduktionen och förändringar i instruktion och finansiering.”⁷

Ovanstående redogörelse beskriver att regeringen bland annat genom utredningsdirektiv och skolmyndighetsutredningen samt Riksrevisionen behandlat frågan om en utbildningsnämnd vid Sametinget. Utbildningsnämnden har utretts utifrån perspektivet att Sametinget övertar huvudmannskapet för Sameskolstyrelsen men med förbehållet att det behövs ytterligare utredning av Sametingets förutsättningar för detta. Huruvida förutsättningar finns för Sametinget att inrätta en utbildningsnämnd utan att uppdrag överförs från Sameskolstyrelsen nämns inte i ovan redogjorda underlag. Redogörelsen beskriver även att Sametingets förtroendevalda, genom främst språknämnden, tidigare lyft frågan om samisk utbildning till ansvarig minister och departement, samt i övrigt kontinuerligt arbetat med frågan i samband med remisser, yttranden, samråd och dialogmöten med berörda aktörer och myndigheter.

Styrelsen beslutade 2023-01,23, § 11.4

att inhämta yttrande från Språknämnden

Diskussion i nämnden om motionens innehåll.

Nämnden beslutar

att språknämnden föreslår styrelsen att bereda ärendet vidare.

Lars Miguel Utsi reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Åsa Blind reserverar sig mot beslutet till förmån för förslag från Lars Miguel Utsi.

§ 11 Lägesrapport

Dokument:

- ./.
- Arbetsmaterial Lägesrapport 2022
- Föredragande : Sara Omma Simma

Samiskt språkcentrum arbetar nu med lägesrapporten, De samiska språken i Sverige 2022.

Rapporten i form av arbetsmaterial bifogas. Då det är ett arbetsmaterial kommer ändringar att ske tex. det saknas siffror och viss analys och texter kommer kortas.

⁷ SOU 2018:41, s 195.

Torsdag 23/2 kommer Språknämnden få första färdiga utkastet av rapporten, för att få inkomma med synpunkter. Ulla-Karin Sarri samlar synpunkterna och mailar dessa till Sara Omma Simma, senast torsdag 2/3.

Lägesrapporten skickas till kulturdepartementet fredag 10/2.

Kort av innehållet i arbetsmaterialet lägesrapporten, De samiska språken i Sverige 2022:

Gielejarnge utökar verksamheten

Under 2022 har verksamheten för Gielejarnge fördubblats och Gielejarnge har tillkommit på ytterligare två orter, Giron och Jåhkåmåhkke. Detta är en viktig ökning för att kunna främja och stimulera användningen av alla de samiska språken på svensk sida och för att kunna stärka de samiska talarna på alla samiska språken på svensk sida. Inför kommande år behöver anslaget till Gielejarnge ökas utifrån antalet anställda och den utökade verksamheten.

Media och de samiska språken

Saemiedigkie konstaterar att då det inom radio och tv saknas fristående samisk media så är det av extra stor vikt att public service bolagen Sveriges television och Sveriges radio har som mål att stärka de samiska språken i deras program. Det är även viktigt att det produceras program på alla de samiska språken. När det gäller barn och ungdomsprogram bör språkmålen för programmen var hundra procent på samiska då det finns få samiska program. Då det produceras mer samiskspråkiga barn- och ungdomsprogram på norsk sida och då de samiska språken är gränsöverskridande så är det viktigt att få ta del av de samiskspråkiga programmen oberoende om man är bosatt på norsk eller svensk sida.

Utbildningskedjan och de samiska språken

Saemiedigkie konstaterar att nu är det återigen en väntan på att regeringen handlägger det uppdrag som Skolverket sammanställt gällande uppdraget om nationell samordning av undervisning i minoritetsspråk. Utbildningsinsatserna behöver vidta kraftfulla och sammanhållna åtgärder så att de samiska språken även bevaras i framtiden genom utbildning. Saemiedigkie konstaterar att ett viktigt steg för att få barn och ungdomar produktivt samiskspråkiga är att Sameskolstyrelsen börjar medvetet jobba efter starka språkmodeller. I norska läroplanen står det att samisk undervisning, både i samiska som förstaspråk och i samiska som andra språk, ska ges efter starka språkmodeller. Gielejarnge anser att detta bör stå även i svenska läroplanen och att processen för att göra dessa ändringar bör påbörjas snarast.

Bristerna i utbildningssystemet kvarstår fortfarande och en timmes språkundervisning är otillräcklig för att bibehålla och bevara de samiska språken i framtiden. Fastän en tredje kursplan är under bearbetning ser Saemiedigkie redan nu att en av konsekvenserna blir att den samiska språknivån kommer att sänkas. Det blir färre kunskapskrav som man kommer att arbeta mot under en timmes samisk undervisning i veckan.

Samisk integrering, brister i utbildningskedjan

Saemiedigkie konstaterar att situationen gällande den integrerade samiska undervisningen är beroende vart du bor och att det finns ett mycket större behov av pengar till samisk integrerad undervisning än Sameskolstyrelsen tilldelar. Det visar statistik från Sameskolstyrelsen, Sams. Statistiken från Sams visar även att ingen utveckling, sett till antalet skolor som har integrerad undervisning, har skett de senaste fem åren. Svårigheterna att rekrytera lärare, leder till att integrerad samisk undervisning riskerar att utebli eller läggas ner. Saemiedigkie konstaterar att utebliven integrerad samisk undervisning blir en brist och ett hål i utbildningskedjan.

IDIL 2022-2032

Under FN:s urfolksspråkdekad (IDIL) 2022–2032 har Saemiedigkie i Sverige tillsammans med Saemiedigkie i Norge och Finland beslutat att arbeta gemensamt för att stärka, främja användandet av de samiska urfolksspråken, där språkteknologi samt barn och ungas språk kommer att vara gemensamma teman.

Utvecklingen och användningen av språkteknologi är en nödvändighet för att de samiska språken ska kunna bevaras och fortleva som levande språk. Den samiska språkteknologiska utvecklingen behöver anpassas och utvecklas till nya nivåer. Det gemensamma språkteknologiseminarier, Mijá tekno som genomfördes med Saemiedigkie från Finland, Norge och Sverige är en av utgångspunkterna för det gränsöverskridande samarbetet som är påbörjat inom språkteknologin. Språkteknologi är också ett av de tre huvudområden som identifierats av Saemiedigkie och kommer att ingå under det internationella decenniet för urfolksspråk (IDIL 2022-2032).

Gränsöverskridande språkarbete

De samiska språken följer inte landsgränser utan korsar dem. Gemensamt för de samiska språken är att de är påverkade av det omgivande samhällets majoritetsspråk. Ett ökat språksamarbete över statsgränserna är angeläget för att bevara och utveckla de samiska språken och terminologin i en likartad riktning och för att fortsatt förstå varandra. Saemiedigkie i Finland, Norge och Sverige ser därför ett behov av att utöka språksamarbetet. Det utvidgade samarbetet innebär även ökad samhörighet mellan språkanvändare och en kraftsamling där vi gemensamt stärker och utvecklar språken.

Samarbetet har bland annat förstärkts genom:

- *Giellavahkku/Giellavahkko/Giellavahkko/Giällavahkkuo/Gieleváhko/Språkvecka* som för fjärde året i rad i samarbete med Saemiedigkie i Finland och Norge uppmärksammat och synliggjort de samiska språken på alla nivåer.
- Saemien Gielegaaltije är ett nordiskt kunskaps- och resurscentrum, det samiska folkets högsta beslutande organ i frågor som rör de samiska språken, vars uppdrag är att bedriva normerings- och terminologiarbete för de samiska språken. Saemiedigkie har under 2022 påbörja den viktiga etableringen av det gemensamma permanenta språkgorganet.

Nämnden beslutar

att lägga information till handlingarna

§ 12 **Riksdagsseminarium**

Föredragande: Ulla-Karin Sarri, Sara Omma Simma

Ordförande informerar om att kontakt tagits med riksdagsledamot för att få en värd för ett riksdagsseminarium. I samband med riksdagsseminariet så informeras om Lägesrapport 2022.

Ordförande föreslår att följande frågor presenteras av språknämnden: språkteknologi - språkanslag- stipendieordning- ett års finansiering av samiska studier.

Nämnden beslutar

att bereda ärendet vidare.

§ 13 **Årsrapport minoritetspolitik**

Dokument:

./.
- Sametingets del av rapporten minoritetspolitikens utveckling 2022.

Föredragande : Ellen Omma

Kansliet presenterar Sametingets separata del från rapporten minoritetspolitikens utveckling 2022. Redogörelsen inkluderar även minoritet.se och Samiskt språkcentrums arbete. Språknämnden har sedan tidigare kunnat komma med synpunkter på resultatdelsutkastet via mail. Språknämnden kommer även att få ta del av och komma med synpunkter på utkast till slutversion av uppföljningsrapporten via mail. Senast den 1 april 2023 ska redovisningen lämnas till regeringen (Kulturdepartementet). Efter inlämningen finns möjlighet till en digital presentation, antingen gemensamt med andra referensgruppen alt enskilt efter att den lämnats till regeringen.

Sametinget och Länsstyrelsen i Stockholm lämnar årligen en gemensam uppföljningsrapport över utvecklingen av det minoritetspolitiska arbetet.

Nämnden beslutar

att delta på en enskild presentation.

att lägga i övrigt informationen till handlingarna.

§ 14 Referensgrupp, kursplan för samiska åk 1-9.

Föredragande : Anita Kitok

Skolverket har kontaktat Sametinget med anledning av Skolverkets framtagande av en ny kursplan för nybörjare i samiska för åk 1-9 i sameskolan, grundskolan och grundsärskolan. Skolverket hoppas att Sametinget har möjlighet att bidra till arbetsprocessen genom att, utifrån sina kunskaper och erfarenheter ge kommentarer och synpunkter på de olika versionerna som utarbetas i processen. Arbetet innefattar deltagande i digitala möten och eventuellt ett fysiskt samråd. Referensgruppens arbete beräknas omfatta 30 timmar och pågå mellan 2023-02-01 - - 2023-11-30. Arbetet leds av undervisningsrådet på Skolverket, ämnesansvarig för ämnena modersmål (modersmål utom och modersmål som nationellt minoritetsspråk) och samiska samt skolformsansvarig för sameskolan.

Nämnden beslutar

att föreslå Anne Madeleine Kuhmunen som språknämndens representant till referensgruppen.

Paragrafen justeras omedelbart.

§ 15 Nästa möte /Mötesplan 2023

Föredragande: Ulla-Karin Sarri

Ordförande föreslår följande mötesplan för 2023:

I samband med riksdagsseminariet (mars, april, maj) hålls ett fysiskt språknämndsmöte i Stockholm.

Därefter digitalt möte den 18 september och ett fysiskt möte den 6 december.

Därtill tillkommer behov av arbetsmöte under våren.

Nämnden beslutar

att anta mötesplan 2023 enligt ordförandes förslag.

att hålla nästa möte i samband med riksdagsseminarium.

§ 16 Övriga frågor

Inga övriga frågor.

Ordförande avslutar mötet / Ságadoalli loahpaha čoahkkima.